

## Liesbeth Romme



Miebetje Rudolphine (Miebiet, Liesbeth) Romme werd geboren op 11 april 1931 in het St. Elizabethziekenhuis in Medan op Sumatra, NOI. Ze was de dochter van mr. Rudolph Frederik Eduard Maria Romme (1889-1964) en Maragrita Elisabeth Ferwerda (1904-1958). Haar ouders trouwden op 12 juli 1930 in Medan. Ze had een broer Hendrik Jan (1934). Haar vader was advocaat en procureur te Medan



Haar vader was tijdens de mobilisatie 1e luitenant bij de staf op Midden Sumatra. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd.

*Liesbeth Romme wordt op 5 april 1943 als kabouter geïnstalleerd bij de tweede kabouterkring.*

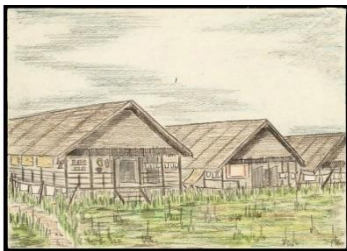
Ze werd met haar moeder en broertje geïnterneerd in Kamp Brastagi en verbleef in het meisjeshuis. Brastagi was een gemengd Japans interneringskamp op Noord-Sumatra, 60 km ten zuiden van Medan aan het Toba-meer. Het kamp was ondergebracht in het gebouwencomplex van de Planters School Vereeniging Brastagi, de bungalow van Harrison & Crosfield en Huize Tameling. De vrouwen en kinderen die op de hoogvlakte rondom Brastagi en Kaban Djahe verbleven en enkele oudere mannen werden geïnterneerd in de kostschool waar normaal accommodatie was voor 200 kinderen. De kampleiding was Nederlands. Op 16 april 1942 opende het kamp en waren er 939 mannen, vrouwen en kinderen gevangen. Na de eerste chaotische weken vond iedereen een plekje. Vrouwen en meisjes sliepen bij elkaar in de voormalige klaslokalen en kinderslaapzalen, jongens ouder dan 8 jaar sliepen apart. Het kamp bestond uit een groot hoofdgebouw, rondom een binnentuin gebouwd, met aan de ene kant de lagere school met een zeer ruim gymnastieklokaal en het kleinere H.B.S. gebouw. Aan de andere kant van het hoofdgebouw stond het nieuwe meisjeshuis, ziekenhuis en het z.g. straatje, waar een aantal gebouwde huisjes voor de onderwijzers waren, een voetbalveld en een klein park, het Vondelpark.

Voor de oorlog was er al een Scoutinggroep in Brastagi. Na de Japanse bezetting stopten de Scoutingactiviteiten. In het geheim vormde Akela van Braningen met een aantal jongens de Pioniersgroep met de patrouilles Arenden en Panters. Om de jongens en meiden in het kamp wat om handen te geven lukte het Akela van Braningen van de Nederlandse kampleiding toestemming te krijgen 'officieel' met Scoutingactiviteiten te starten. Scouting werd in principe door de Japanners verboden, maar soms wel oogluikend toegestaan. Gedurende de oorlog waren ze soms strenger en soms meegaander. Op tien augustus 1942 werd de Afdeling Brastagi opgericht. Het afdelingsbestuur werd gevormd door Hopman Meijerink, Oehoe Oomen (Kabouters), Akela Hoek (welpen), Akstra De Lavalette (padvindsters) en Akela van Braningen als secretaresse. Voor de jongens waren er 2 welpenhordes en twee jongenstroepen: de Pioniers en de Rimboejagers. Voor de meisjes

werd gestart met 2 kabouterkringen en twee meisjestroepen: Skoth (Steeds klaar om te helpen) en OPINO (Opgericht in Oorlogstijd). Ze hadden khaki uniformen maar de patrouillelinten waren het enige Scouting kenmerk.

In september 1942 timmerden de jongens een hoek in de gymzaal om apart te kunnen zitten met de troepraad. "De Wigwam" werd het centrum van de afdeling Brastagi, met een deur die zelfs een goed slot had. Negen zware houtblokken om een echt brandend imitatie kampvuur verhoogden de gezelligheid. Het portret van Baden-Powell vond een plaatsje aan de muur op een blauwe jamboree-das. Op de 28e wordt De Wigwam ingewijd. In oktober werden van twee oude jurken vlaggen gemaakt voor de verschillende onderdelen.

Op 22 december 1942 werden de geïnterneerden uit het Dokter Fonds ziekenhuis in Pematang Siantar overgebracht naar Brastagi. Er kwamen bijna 700 mensen bij. De scouts hielpen mee iedereen naar hun slaapverblijf te wijzen en spullen te dragen. Alle lessen op school en bijeenkomsten werden verboden en de lokalen werden gebruikt voor de huisvesting. Mede door de toestroom van de nieuwe bewoners bleek in januari 1943 Scouting zo populair dat er ondertussen 3 jongenstroepen, 4 welpenhordes, 3 meisjestroepen, 4 kabouterkringen en een pionierstersstam waren, samen ruim 450 leden. Liesbeth werd geïnstalleerd als kabouter op 5 april 1943 bij de tweede kabouterkring.



Ze gaat op 27 april 1943 met haar moeder en broertje naar Poeloe Brayan. Poeloe Brayan was een woonwijk voor personeel van DSM (Deli Spoorweg Maatschappij) in Medan. In Poeloe Brayan vond onderhoud plaats aan wagons en locomotieven. Het complex bestond uit 5 blokken: A, B, C (huizen voor inheemse employees van Deli Mij), D (huizen voor Europese employees van Deli Mij) en E (koelieloodsen en enkele huisjes). Poeloe Brayan is met kamp Brastagi het grootste interneringskamp voor vrouwen en kinderen op de Oostkust van Sumatra geweest. Blok E werd in 1943 gebouwd. Dit kamp bestond uit 4 houten hongs met atapbedekking en muren van gevlochten bamboe. De huizen in dit kamp niet tegen regen bestand. Liesbeth kwam met haar moeder en broertje terecht in Hong II van kamp E. Ook in dit kamp werden scoutingactiviteiten gestart. Het is niet bekend of Liesbeth hier ook weer actief werd. Er startte onder andere een kabouterkring met 40 kabouters onder leiding van Hibou Hilligje Nelissen-Jakobs. Ze werd later opgevolgd door Oehoe mw. Sinningh.

Omdat het kamp bij regen helemaal onder water kwam te staan, besloten de Japanners op 6 juli 1944 de 1000 gevangenen van Blok E te verplaatsen naar kamp Gloegoer II in Noord Sumatra. Als gevolg hiervan stopten de meisjestroep en de welpenhorde. In juni 1945 gingen ze van Gloegoer naar kamp Aek Paminke II. De 3 kampen van Aek Paminke bestonden uit barakken en lagen in de buurt van Rantau Prapat middenin rubberbossen, ongeveer 300 km ten zuiden van Medan (Noord-Sumatra).

Na de oorlog verhuisde haar moeder naar Canada.

### **Meer informatie**

[Overlijden Rudolph Frederik Eduard Maria Romme & Antoinetta Emma Hilling & Margriet Elisabeth Ferwerda op 28 maart 1964 te Utrecht » Open Archieven](#)

[De Sumatra post » 13 apr 1931 - Art. 14 | Delpher](#)

[Deli courant » 12 jul 1930 - Art. 6 | Delpher](#)

[Deli courant » 22 mei 1934 - Art. 11 | Delpher](#)

[Kwartierstaat Romme \(hjmwijers.nl\)](#)

[Algemeen Handelsblad » 14 aug 1958 - Art. 131 | Delpher](#)

[View file | Nationaal Archief](#)

[Dokter Fonds Ziekenhuis Medan \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[BRASTAGI \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

Brastagi kampbewoners 1942-1945

[Brastagi - Wikipedia](#)

[Poelau Brajan Medan \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[Poeloe Brayan | Stichting Noord Sumatra Documentatie \(noordsumatra42-45.nl\)](#)

[Gloegoer Medan \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[Soengei Sengkol Medan \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[Si Regnorengo Rantau Prapat \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[Aek Pamienke Rantau Prapat \(japaneburgerkampen.nl\)](#)

[Aek Pamienke - Wikipedia](#)

Noord Sumatra in Oorlogstijd deel 1942 - uitgave van Stichting Noord Sumatra Documentatie

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.